

7/5188
G.K. 132

31 Ağustos 2016

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **23378**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-5188)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 12.05.2016 tarihli ve 43452547-120.07-35575 sayılı yazısı.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in tarafıma tevcih ettiği 7/5188 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-5188 Esas Numaralı Önerge Cevabı (3 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5:

Elektrik Üretim A.Ş. Yönetim Kurulu Kararı ile 16.10.2014 tarih ve 44-238 sayılı kararı ile EÜAŞ'ın Hollanda'da 10 milyon ABD doları sermayeli bir şirket kurması, 12.12.2014 tarih ve 54/338 sayılı karar ile de söz konusu şirketin Hollanda yerine Jersey Kanal Adalarında kurulması onaylanmış ve yurt dışında şirket kurulmasına ilişkin işlemlerin ikmalî için Genel Müdürlüğe yetki verilmiştir.

- Kalkınma Bakanlığı'nın, EÜAŞ'ın yurt dışında böyle bir şirket kurmasına gerek olmadığı yönünde değerlendirmesine rağmen bu şirket neden kurulmuştur?
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı uygun görüşü ile Jersey Kanal Adalarında 50 Milyon dolar sermayeli şirket kurulmasındaki amaç nedir?
- Jersey Adalarında Kurulu EÜAŞ'a bağlı şirketin Türkiye Cumhuriyeti Yasalarına göre denetim olanağı var mıdır?
- EÜAŞ Teftiş Kurulu ve Sayıştay'ın bu şirketi denetlemeleri Jersey Kanal Adaları yasalarına göre kurulacak şirket için olası mıdır?
- Şirketin kurulduğu Jersey Kanal Adalarının paravan şirketlerin kurulduğu, vergi vb konularda yasa dışı işlemlerin yapıldığı bir bakışa neden olan özelliği var mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5:

Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (EÜAŞ) tarafından; yurt içinde uluslararası anlaşmalar çerçevesinde belirlenen faaliyetler ile elektrik sektöründe yabancı ülkelerde yatırım yapmak, santral kurmak, elektrik ticareti ve yakıt tedariki gibi konularda faaliyette bulunmak amacıyla Bakanlar Kurulu Kararı ile yurt dışında şirket kurulmasına karar verilmiştir. Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararına; Dışişleri, Ekonomi, Gümrük ve Ticaret, Kalkınma, Maliye Bakanlıkları ile Hazine Müsteşarlığının görüşleri doğrultusunda son şekli verilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı görüşünde Sinop Nükleer Güç Santrali Projesi kapsamında, EÜAŞ'ın kuracağı alt şirketin yurt dışında kurulmasının uygun bulunmadığı, ancak söz konusu Şirketin nükleer santral projesi dışında EÜAŞ'ın uzmanlık alanı dahilinde yabancı ülkelerde yürütülecek santral kurma, elektrik ticareti ve madencilik projelerinde yer alması için kurulmasının olumlu görüldüğü belirtilmektedir.

Bilindiği üzere, Bakanlar Kurulunun 05.02.2001 tarih ve 2001/2026 sayılı kararıyla teşkilatlanan ve 01.10.2001 tarihinde fiilen faaliyetlerine başlayan EÜAŞ, kamuya ait termik ve hidrolik üretim tesislerinde elektrik enerjisi üretmek, elektrik enerjisi satışı ve/veya yan hizmet anlaşmaları yapmak, ilgili mevzuat gereğince devir alınması gereken tesisleri devir almak, mevcut ve/veya kurulacak olan termik santrallarda elektrik üretiminde kullanılacak madenleri ve diğer hammadde kaynaklarını üretmek ve işletmek, zorunluluk halinde üretilen fazla kömürün elektrik üretimi dışında değerlendirilmesi amacıyla satışını yapmak gibi ana faaliyetleri yürütmektedir.

EÜAŞ, ülke kaynaklarını en verimli şekilde kullanarak, yasa ile kendisine verilen yetkiler çerçevesinde güvenilir, ekonomik, kaliteli ve çevreye duyarlı, modern ve temiz enerji teknolojilerinin kullanımıyla elektrik üretimini gerçekleştirmek için çalışmalarını sürdürmektedir.

Nükleer faaliyet kapsamında; Bakanlığımızca Sinop Nükleer Güç Santrali Sahasında ve yer tespiti de dahil yapılacak çalışmalar neticesinde belirlenecek üçüncü nükleer güç santrali projesi safhasında 4 ile 6 üniteye sahip ve gücü 8400 MW'e kadar çıkabilecek bir nükleer güç santrali kurmak ve işletmek, nükleer güç santrali kurulacak sahaları tespit etmek ve bu

sahalarda hazırlık ve etüt çalışmaları yapmak ve yaptırmak hususlarında görevlendirilmiştir.

3 Mayıs 2013 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma”, 22 Ağustos 2014 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti arasında Türkiye Cumhuriyeti’nde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesine Dair İşbirliği Zaptı” ve mezkûr İşbirliği Zaptı’nın eki olan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sinop Nükleer Güç Santrali Projesini yürütecek Proje Şirketi arasında imzalanacak “Ev Sahibi Hükümet Anlaşması” ile EÜAŞ’ın kuracağı alt bir şirket aracılığı ile bahse konu Proje Şirketi’nde yer almasına imkân verilmektedir. Hem ulusal hem de uluslararası boyutları olan büyük çaplı Sinop Nükleer Güç Santrali Projesi’ne EÜAŞ’ın yurtdışında kuracağı, hızlı kararlar alabilen ve esnek bir yapıya sahip bir alt şirket ile dâhil olması projenin başarılı olabilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Yurtdışında kurulacak alt şirket, EÜAŞ’ın karşılaştığı muhtelif problemlerden ari olacağı için projenin ihtiyaç duyduğu kabiliyetlere haiz olacaktır.

6446 sayılı Kanun ile EÜAŞ’a Bakanlığımızın uygun görüşü ile yeni yapılacak üretim tesisleri için özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiler ile ortaklık kurabilme olanağı tanınmıştır. Küreselleşen enerji piyasasında ülkemizin daha büyük bir paya sahip olması bağlamında Türkiye’yi temsilen yurt içi ve yurtdışında elektrik enerjisi üretimi, ticareti ve yakıt tedariki ile ilgili faaliyetleri yerine getirmek amacıyla şirket kurulmasına aşağıdaki gerekçeler çerçevesinde ihtiyaç duyulmaktadır.

- Nükleer Güç Projeleri ile ilgili çalışmaların yapılması için, çeşitli istisnai özelliklere haiz, değerlendirme ve karar verme süreçlerinde hareket kabiliyeti yüksek EÜAŞ’a bağlı olarak kurulacak ayrı bir yurtdışı şirket vasıtasıyla yürütülmesi,
- Ülkemizin, petrol ve doğal gaz sektöründe olduğu gibi, küresel ve bölgesel elektrik ve madencilik piyasalarında da rekabet gücüne sahip olabilmesi,
- EÜAŞ’ın özellikle geri kalmış veya gelişmekte olan ülkelerde yürütülebilecek santral kurma, elektrik ticareti ve madencilik projelerinde yer alması,
- Yurt içinde yabancı şirketlerle rekabet etmek zorunda olan EÜAŞ’ın yurtdışında da bölgesel ve küresel şirketlerle rekabet ederek piyasa tecrübesini ve mali gücünü arttırması,
- Sadece termik ve hidrolik santrallere sahip bulunan EÜAŞ’ın başta rüzgâr, güneş, biyoenerji olmak üzere diğer yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan tesislere ve nükleer enerji santrallerine sahip olarak, yurtdışındaki gelişmiş piyasalarda faaliyet esnekliği sağlanması ve rekabet gücünü arttırması,
- EÜAŞ’ın yurtdışında kuracağı şirketin sahip olacağı sermaye gücüyle yabancı ülkelerde elektrik ticareti faaliyetlerinde yer alması,
- Uluslararası anlaşmalarla, özellikle çoğunluğu yabancı sermaye ile kurulması planlanan yeni kömür santrallerinde ve nükleer santrallerde, EÜAŞ ortaklığı da gündemde olup, yurtdışında kurabileceği şirket ile bahse konu proje süreçlerinin hızlandırılması.

EÜAŞ’ın uzun yıllara dayanan birikimini kullanarak ve yanına alacağı güçlü ortaklarla ülkemiz veya üçüncü ülkelerde üretim tesisleri kurma, işletme, elektrik ticareti yapma ve yakıt tedariki konularında dinamik bir yapıya kavuşacağı, bir yandan uluslararası arenada ülkemizin itibarını güçlendirirken, diğer yandan bu faaliyetlerden ekonomik fayda sağlayacağı beklenmektedir.

Bu bağlamda ülkemizin dünya ile entegrasyonu ve etkileşiminde önemli sayılabilecek dış yatırımlarda yer alması amacıyla ülkemizin en büyük elektrik üretim şirketi olan EÜAŞ’ın elektrik sektöründe yabancı ülkelerde yatırım yapması, elektrik ticareti ve yakıt tedariki

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5188)**

konularında faaliyette bulunması sadece milli gelirdeki artış ve cari açıkta azalmayı sağlamayacak, aynı zamanda sanayicimize de ilave fırsatlar tanıyacak, sanayicimiz bu yatırımlara davet edilecektir.

Şirket, Jersey Kanal Adalarında kurulmuş ayrı bir tüzel kişiliktir. Jersey Kanal Adaları kanunlarına göre bağımsız denetçiler tarafından denetlenecektir. Bununla birlikte, şirket faaliyetlerine ilişkin olarak, gerekli şeffaflığı sağlamak üzere, ilgili Bakanlar Kurulu Kararının 7 nci maddesi ile “Kurulacak şirket, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.” hükmü getirilmiştir.